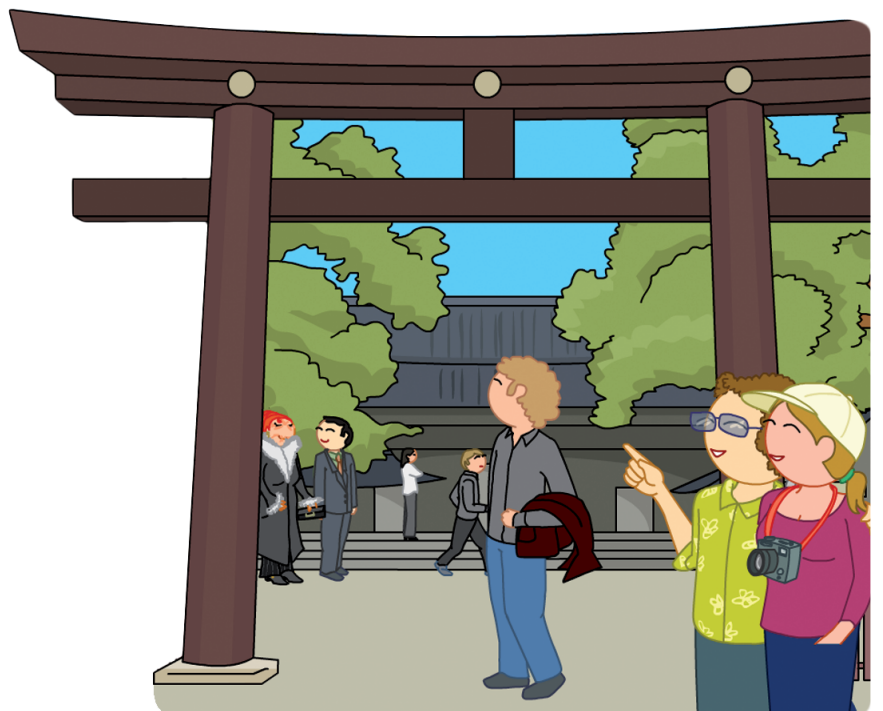

Japonès A2.2

Unitat 2. Fitxes

Makiko Fukuda
Akiko Kawauchi
Alexandra Meseguer
Takako Otsuki

PID_00218106

Parleu de vosaltres

1) お酒は全然飲みませんか。—はい、飲みません。

A) Oració interrogativa total negativa

Tal com es pot comprovar en la frase del títol, la forma de contestar les oracions interrogatives totals (les que s'han de contestar "sí" o "no") negatives en japonès és ben diferent de la nostra. Nosaltres responem tenint en compte el significat general de la pregunta, independentment de si el verb està en afirmatiu o en negatiu. En canvi, els japonesos contesten la pregunta cenyint-se estrictament a com està formulada. Afirmen si és correcte allò que diu la pregunta i neguen si no ho és.

Per a nosaltres, les interrogatives "Véns a la festa?" i "No véns a la festa?" signifiquen pràcticament el mateix: l'interlocutor vol saber "si anem a la festa o no" i, si es que sí, contestarem amb un "sí", i si es que no, amb un "no", a qualsevol de les dues preguntes.

En japonès, 「お酒は全然飲みませんか。」 i 「お酒は飲みますか。」 també tenen un significat de rerefons pràcticament igual, però la resposta està molt condicionada a la manera com s'hagi formulat la pregunta.

Per tant, si ens pregunten:

A: お酒は全然飲みませんか。 No prens gens d'alcohol?

En cas que en prenem, hem de dir:

B: いいえ、飲みます。

No, sí que en prenc. (Com dient: la idea que "no prenc" **no** és certa.)

I en cas contrari:

B: はい、飲みません。

Sí, no en prenc. (Com dient: la idea que "no prenc" **sí** que és certa.)

A: カレーライスは好きじゃない? No t'agrada l'arròs amb salsa de curri?

B: ううん、好きだよ。 No, sí que m'agrada.

B: うん、あまり好きじゃない。 Sí, no m'agrada gaire.

B) L'ordre de les paraules

A: ^{さけ ぜんぜん の} お酒は全然飲みませんか。

B: Sí ^{いいえ、} + Verb afirmatiu
^{いいえ、} の 飲みます。

No ^{はい、} + Verb negatiu
^{はい、} の 飲みません。

2) ^{りょうり} 料理は少しだけできます。

A) La partícula だけ

La partícula だけ indica límit, en el sentit de 'només', en referència a la paraula a la qual segueix. L'oració pot ser tant afirmativa com negativa.

^{りょうり} 料理は少しだけできます。

Sé cuinar una mica.

兄弟は一人だけいます。

Tinc només un germà.

^{かんじ} 漢字は一つだけ思い出すことができませんでした。Només hi va haver un *kanji* que no vaig poder recordar.

Quan es combina amb les partícules が, を o は, les precedeix, tot i que が i を sovint s'ometen.

おにぎりだけは^{つく}作ることができます。 Només sé cuinar bola d'arròs.

スペインでは^{ぶんぽう}文法だけ(を)^{べんきょう}勉強しました。 A Espanya, només vaig estudiar la gramàtica.

パウさんだけ(が)パーティーに来ませんでした。 Només el Pau no va venir.

Tanmateix, quan es combina amb に, で, と i へ, pot anar tant al davant com al darrere.

妹だけにメールを書きました。

妹にだけメールを書きました。

He escrit un correu electrònic només a la meva germana.

B) Diferència amb la partícula しか

Ja coneixem l'ús de しか, una partícula de significat similar. Però だけ equival simplement a 'només', sense cap tipus de matís, mentre que しか indica que el parlant considera insuficient allò que es marca i el predicat ha d'anar en negatiu.

おにぎりだけは^{つく}作ることができます。 Només sé cuinar boles d'arròs.

おにぎり^{つく}しか作ることができません。 No sé cuinar res més que boles d'arròs.

C) L'ordre de les paraules

^{りょうり} 料理は	少し	だけ	できます。
Paraula que especifica el límit o abast	+	だけ	+ Verb/Predicat

Parleu de vosaltres

1) ^{でんし}電子レンジでできます。 / ^{でんし}電子レンジで^{つく}作ることができます。

A) ~できる / ~ことができる

Ja hem estudiat que ~できる / ~ことができる fan referència a coses que es poden fer perquè se'n té la capacitat o l'habilitat. Però també es poden expressar que estan permeses o és possible dur-les a terme perquè les condicions són favorables.

^{せんたく}毎日洗濯ができます。 /

^{せんたく}毎日洗濯することができます。

Es pot fer la rentadora cada dia.

今日は^{そだい}粗大^すごみを捨てることができます。

Avui es poden llençar els mobles i els trastos.

このお菓子^{かし}は^{でんし}電子レンジでできます。 /

このお菓子^{かし}は^{でんし}電子レンジで^{つく}作ることができます。

Aquest dolç es pot cuinar amb el microones.

このアパートでは、インターネット^{つか}を使うことができません。

En aquest pis, no es pot fer servir internet.

B) Nom + が + できる o こと + が + できる ?

A l'hora de fer servir l'estructura nom + が + できる , hem de tenir en compte que només podrem fer-ho amb substantius que per si mateixos indiquin una acció, o quan no hi hagi dubte de quin verb hi correspondria.

Per exemple:

私は車の運転ができます。 /

私は車を運転することができます。

Sé conduir camions.

運転 (‘conducció’) és un substantiu que de per si indica una acció i això ens permet utilitzar les dues versions, amb verb i sense.

昨日は野球の練習ができませんでした。 /

昨日は野球の練習をすることができませんでした。

Ahir no vaig poder practicar el beisbol.

En aquest cas podem emprar també la versió sense verb, perquè la paraula 練習 s’associa principalment al verb する i pel context no tenim cap dubte que es tracta d’aquest verb.

Però no podem dir:

~~二階の会議室ができます。~~

Pots utilitzar la sala de reunió de la segona planta.

En canvi, l’oració següent, sí que és correcta:

二階の会議室を使うことができます。

Pots utilitzar la sala de reunió de la segona planta.

C) Verbs que no admeten la forma potencial

Per últim, hem de saber que la forma potencial només es pot fer servir amb verbs de voluntat (per exemple, seria incorrecte emprar-la amb verbs com ara ある, 要る o かかる). I també hi ha una sèrie de verbs el significat dels quals ja porta implícit el matís de potencialitat i tampoc no els podem utilitzar en forma potencial perquè resultaria una frase redundant (per exemple, 分かる, 見える, 聞こえる).

Estudiareu els verbs 見える i 聞こえる a la unitat 5.

2) ご飯は ^{はん}15分でできます。

La partícula で

Ja vam veure alguns usos de la partícula で . En aquest mòdul aprenem un altre ús d'aquesta partícula.

Amb で es pot indicar el temps en el qual es duu a terme una acció.

ご飯は ^{はん}15分でできます。

Es fa arròs en un quart d'hora.

1時間で漢字を ^{かんじ}10個 ^{こおぼ}覚えることができます。

Puc aprendre deu *kanji* en una hora.

Pregunteu com es fa servir

すいはん き つか かた おし
1) 炊飯器の使い方を教えてください。

Ja hem estudiat l'estructura amb la forma *-te + 下さい*, que ens permet demanar a l'interlocutor que faci una acció determinada.

Si volem que aquesta forma de petició soni una mica més educada i formal, podem formular-la com una pregunta conjugant el verb auxiliar en negatiu.

すみませんが、^{すいはん き つか かた おし}炊飯器の使い方を教えてください。
Disculpi, no em podria ensenyar com es fa servir la màquina d'arròs?

ちょっと^{つだ}手伝って教えてください。

Em podria donar un cop de mà?

A: ^{おんりょう さ}すみませんが、音量を下げて教えてください。
Disculpi, no podria abaixar el volum?

B: はい、^わ分かりました。 Sí, entesos.

B: ええ、いいですよ。 Sí, és clar.

A: 明日は朝7時に来て教えてください。
Podria venir a les 7 del matí demà?

B: それはちょっと...すみませんが...
És que això..., em sap greu, però...

2) お皿さらを洗あらいましょうか。

Ja hem estudiat la forma **ましょうか** del verb per a proposar a una altra persona o persones de fer una acció junts.

日曜日に、サッカーの試合を見に行きませんか。
Anem a veure al partit de futbol el diumenge?

どこで会いましょうか。
On quedem?

Aquesta forma del verb serveix també per a formular un oferiment a l'interlocutor. En aquest cas, només realitza l'acció la persona que parla.

お皿さらを洗あらいましょうか。

Rento els plats?

手つだ伝いましょうか。

T'ajudo?

ゴミすを捨てましょうか。

Llenço les escombraries?

駅まで車で送りましょうか。

Et porto a l'estació amb cotxe?

Escriviu sobre l'estada al Japó

1) ^{ちやわん わ}茶碗を割ってしまいました。

A) La forma *-te* + しまう

El verb en la forma *-te* + しまう (しまいます en la forma *-masu*) indica que una acció s'ha produït sense voler, té resultats no volguts o no buscats i causa decepció, disgust, penediment o contrarietat.

^{ちやわん わ}茶碗を割ってしまいました。

Se m'ha trencat el bol d'arròs.

^{かぜ}風邪を引いてしまいました。

M'he refredat.

^{さいふ}財布をなくしてしまいました。

He perdut la cartera.

自転車で転んで足にけがをしてしまいました。

He caigut de la bicicleta i m'he fet una ferida a la cama.

Vegem el matís que l'auxiliar - しまう dóna a l'oració:

^{かぎ わす}鍵をジムに忘れました。

He deixat la clau al gimnàs.

^{かぎ わす}鍵をジムに忘れてしまいました。

M'he deixat la clau al gimnàs.

En la primera frase s'enuncia un fet, que el subjecte ha deixat la clau al gimnàs, però en la segona es posa de manifest que el parlant no ha buscat el resultat del que ha passat o de la situació, i expressa un sentiment de decepció i contrarietat.

B) Com es construeix

Formes del llenguatge

Hi ha una forma pròpia del llenguatge parlat de ～てしまう.

Se substitueix:

～てしまいます → ～ちゃいます

～てしまう → ～ちゃう

わす忘れてしまいます → わす忘れちゃいます

わす忘れてしまう → わす忘れちゃう

～でしまいます → ～じゃいます

～でしまう → ～じゃう

転んでしまいます → 転んじゃいます

転んでしまう → 転んじゃう

パスポートをわす忘れちゃいました。

M'he oblidat el passaport.

スキーで転んじゃった。

He caigut quan esquiva.

Escriviu sobre l'estada al Japó

1) 洗濯機せんたくきの使い方つかかたを教おしえてもらいました。

Ja coneixem tres verbs que ens permeten expressar les accions de *rebre* i *donar*: あげる・くれる・もらう. També hem vist les relacions dins del grup i fora del grup: ウチソト, conceptes clau per a entendre les diferències d'ús entre cada un d'aquests tres verbs. En aquest apartat, veurem que aquests verbs es fan servir també respecte d'una acció, és a dir, indiquen que una persona actua en benefici d'una altra persona, o que algú es beneficia de l'acció feta per algú altre.

L'acció s'expressa en la forma *-te* dels verbs i a continuació es posen あげる・くれる・もらう com a verbs auxiliars: ~てあげる・~てくれる・~てもらう

おし 教おしえてあげる・おし 教おしえてくれる・おし 教おしえてもらう

Comparem aquestes dues frases:

(私は) パウさんに洗濯機せんたくきの使い方つかかたを教おしえました。

Vaig ensenyar al Pau com es fa servir la rentadora.

(私は) パウさんに洗濯機せんたくきの使い方つかかたを教おしえてあげました。

Vaig ensenyar (vaig fer el favor d'ensenyar) al Pau com es fa servir la rentadora.

La primera frase només indica que el subjecte (jo) va ensenyar al Pau com es fa servir la rentadora. En canvi, la segona frase amb ~てあげる expressa que el subjecte va fer el favor d'ensenyar al Pau com es fa servir la rentadora. L'acció indicada amb ~てあげる・~てくれる・~てもらう expressa qui actua per a qui, i també sentiments com bona intenció, sol·licitud o agraïment.

Nota:
vegeu els verbs あげる・くれる・もらう, que permeten expressar les accions de *rebre* i *donar*, en la fitxa 1-1 de la unitat 3 de Japonès A1.3 i en la fitxa 3-1 de la unitat 4 de Japonès A2.1. Les diferències d'ús entre ~てあげる・~てくれる・~てもらう són iguals a les de あげる・くれる・もらう.

A) ～てあげる

Indica que una persona (subjecte) fa una acció en favor d'una altra persona.

私はアンナさんに自転車^かを貸してあげました。

Vaig deixar (vaig fer el favor de deixar) la bicicleta a l'Anna.

父は弟にマンガ^かを買ってあげました。

El meu pare va comprar (va fer el favor de comprar) un *manga* al meu germà petit.

Les partícules que assenyalen la persona que rep el favor, complement directe o indirecte, etc., depenen dels verbs d'acció:

エバさんは家族^{ともだち}に友達^{しょうかい}を紹介してあげました。(～に～を紹介する)

L'Eva va presentar (va fer el favor de presentar) el meu amic a la meva família.

渡辺^{わたなべ}さんは娘^{むすめ}さんの宿題^{しゅくだい}を手伝^{つだ}ってあげました。(～の～を手伝う)

El senyor Watanabe va ajudar (va fer el favor d'ajudar) la seva filla a fer els deures.

No és adient utilitzar ～てあげる en una conversa per a adreçar-se a la persona a qui es vol fer alguna cosa que la beneficiï, ja que amb aquesta expressió el parlant sent que se li fa un favor. És millor no utilitzar-la quan la persona que rep el favor és present. En lloc d'utilitzar ～てあげる, per exemple, es pot usar el verb + ましょうか quan es vol oferir alguna cosa.

~~アルベルトさん、お皿^{さら}を洗^{あら}ってあげますよ。~~

アルベルトさん、お皿^{さら}を洗^{あら}いましょうか。Vols que renti els plats, Albert?

B) ～てくれる

Indica que una tercera persona (subjecte) fa una acció en favor meu o d'algú del meu grup per voluntat pròpia. A diferència de ～てあげる, ～てくれる s'utilitza quan la persona que rep el favor és la primera persona (encara que normalment s'omet 私に)

o una persona del nostre grup, però en aquest cas la persona que fa el favor ha de ser de fora del grup; si no, haurem d'utilitzar ～てあげる.

アンナさんは（私に）自転車^{かえ}を返してくれました。
L'Anna em va tornar (em va fer el favor de tornar-me) la bicicleta.

フレデリックさんは父の仕事を手伝^{つだ}ってくれました。
El Frederic va ajudar (va fer el favor d'ajudar) a fer el treball al meu pare.

~~母は兄に炊飯器^{すいはんき}を買^かってくれました。~~

母は兄に炊飯器^{すいはんき}を買^かってあげました。
La meva mare va comprar (va fer el favor de comprar) una màquina d'arròs al meu germà gran.

Igual que ～てあげる, les partícules que assenyalen la persona que rep el favor, complement directe o indirecte, etc., depenen dels verbs d'acció:

マーガレットさんは、娘^{むすめ}を病院^つへ連れて行^つってくれました。（～を～へ連れて行く）
La Margaret va portar (va fer el favor de portar) la meva filla a l'hospital.

母は私のシャツにアイロンをかけてくれました。（～の～にアイロンをかける）
La meva mare va planxar (va fer el favor de planxar) la meva camisa.

～てくれる expressa agraïment per part del parlant quan una persona duu a terme una acció en benefici del parlant o d'algú del grup del parlant. I no resulta cortès per a la persona que ha fet el favor utilitzar una expressió normal en lloc d'utilitzar ～てくれる.

△石井さんはお弁当^{べんとう}を作^{つく}りました。

El senyor Ishii va preparar la carmanyola.

○石井さんはお弁当^{べんとう}を作^{つく}ってくれました。

El senyor Ishii em va fer (va fer el favor de fer-me) la carmanyola.

A més, si no utilitzem ～てくれる, no s'expressa per a qui ha fet la carmanyola l'Ishii; en canvi, la segona frase sí que ho diu (a mi).

c) ~てもらおう

A diferència de ~てあげる·~てくれる, el subjecte de la frase amb ~てもらおう és la persona que rep i la que surt beneficiada de la realització de l'acció indicada amb ~てもらおう.

La persona que fa el favor s'assenyala amb la partícula に :

(私は) エバさんに家族の^{しゃしん}写真を見せてもらいました。

L'Eva em va ensenyar (va fer el favor d'ensenyar-me) les fotos de la seva família.

(私は) アンナさんにリモコンの^{つか かた おし}使い方を教えてもらいました。

L'Anna em va ensenyar (va fer el favor d'ensenyar-me) com es fa servir el comandament a distància.

姉は父に^{くうこう}空港まで^{むか}迎えに来てもらいました。

El meu pare va anar a buscar (va fer el favor d'anar a buscar) la meva germana gran a l'aeroport.

La persona que es beneficia de l'acció expressada ha de ser el parlant mateix o algú del grup del parlant. No és convenient fer servir ~てもらおう quan el beneficiat és algú superior en rang o en edat al parlant.

Igual que ~てくれる, ~てもらおう expressa que el parlant està agraït a la persona que ha fet l'acció de la qual s'ha beneficiat. No és cortès per a la persona que ha fet el favor no emprar ~てもらおう en la frase.

△マーガレットさんは私の^{せんたくもの}洗濯物を^ほ干しました。

La Margaret va estendre la meva roba.

○(私は) マーガレットさんに(私の) ^{せんたくもの}洗濯物を^ほ干してもらいました。

La Margaret va estendre (va fer el favor d'estendre) la meva roba.

I ~てもらおう se sol utilitzar quan el parlant ha demanat que es faci alguna cosa que el beneficiï. En canvi, quan algú fa un favor per voluntat pròpia és més habitual utilitzar ~てくれる.